

Abstrakt

Tato práce se zaměřuje na komplexní analýzu pracovní doby a doby odpočinku zdravotnických pracovníků s cílem zhodnotit platnou právní úpravu a zjistit, zda praxe ve zdravotnických zařízeních je v souladu s touto úpravou.

Práce se opírá o legislativní rámec Evropské unie a České republiky týkající se pracovní doby a doby odpočinku. Zkoumá aplikaci těchto legislativních předpisů v praxi a jejich dodržování ve zdravotnických zařízeních. Zaměřuje se na analýzu Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby a na její implementaci do českého právního řádu. Kromě české a evropské právní úpravy se výrazná část práce věnuje finské právní úpravě pracovní doby ve zdravotnictví, včetně jejího praktického hlediska, které je s ní, na rozdíl od toho českého, v souladu.

Metodologicky je práce založena na kombinaci kvalitativních a kvantitativních přístupů. Využívá analýzu dostupné odborné literatury, legislativních dokumentů, soudních rozhodnutí a průzkumů mezi zdravotnickými pracovníky. Průzkum, z kterého praktická část práce primárně vychází, představuje průzkum Spolku mladých lékařů uveřejněného v červnu 2023, který poskytuje vhled do praxe ve zdravotnických zařízeních. Zejména se jedná o kvantitativní vyjádření přesčasové práce u respondovaných lékařů, kdy jejich průměrný měsíční počet přesčasů dosahoval 77 hodin, tedy více než dvojnásobně překračoval hranici stanovenou Zákoníkem práce, s průměrnou délkou služby 26 hodin. Dále 20 % respondentů uvedlo, že jim je přesčasová práce proplácena jako pracovní pohotovost. Tedy způsobem, který kromě obcházení zákonné úpravy výrazně poškozuje zaměstnance ve zdravotnictví finančně.

Výsledky této práce poukazují na několik klíčových problémů, které zdravotnické pracovníky trápí. Jedná se zejména o nedostatečné dodržování předepsaných dob odpočinku, abnormální a neúnosné množství přesčasů nebo zneužívání pracovní pohotovosti k poškození zaměstnance.

Na základě analýzy jsou navržena konkrétní opatření, která by mohla přispět ke zlepšení situace. Patří sem například změny právní úpravy pracovní pohotovosti po vzoru její finské, ale i původní české, právní úpravy a dále také změna struktury oddělení Státního úřadu inspekce práce pro zajištění účinnějších kontrol.